

Productkeuze beïnvloedt het behandelresultaat

Een goede schilder kiest zijn eigen **kwast**

Een klein jaar na de start van School of Skills spreken wij **Katinka Rutjens** over de scholingen die het bedrijf dit jaar mocht verzorgen. Als gedreven trainer en ontwikkelaar vertelt ze enthousiast over het trainingsconcept en de leermomenten die ze met de cursisten heeft. **Katinka:** 'Ik geloof in empowerment, mensen laten doen waar ze goed in zijn en ze helpen dat verder te verbeteren. Als je zeggenschap hebt in dat waar je goed in bent, dan kun je daar nog beter in worden.'

Kennis en praktijk

Een van de scholingen in het aanbod van School of Skills is de vaardigheidstraining zwachtelen. Deze scholing wordt veel ingekocht door thuiszorgorganisaties. Voorafgaand aan de trainingsdag krijgen de cursisten een reader toegestuurd met daarin een uitleg van de theorie over flebologie en de werking van het lymfestelsel. **Katinka:** 'Mensen die deze kennis al hebben, kunnen die op deze manier opfrissen op basis van de nieuwste inzichten. Het is altijd zinvol om dit te doen, we spreken er in de scholing ook met

elkaar over, men kan vragen stellen en ervaringen delen.' De praktijk is waar het op aankomt en de praktische vaardigheid staat dan ook centraal op de scholingsdag. Allereerst worden de technische aspecten van het zwachtelen besproken en daarna gaan de cursisten aan de slag. **Katinka:** 'De deelnemers zwachtelen elkaar. We starten met zes tot acht verschillende zwachtels en stellen een begindruk vast die we daarna elk anderhalf uur monitoren. Zelfs als we dat op gezonde benen doen, zien we de druk afnemen. Dit is een openbaring voor velen en laat

duidelijk de specifieke eigenschappen van de verschillende zwachtelmateriaal zien.'

Productkeuze

De deelnemers aan de scholing kunnen zelf kiezen met welk materiaal ze willen werken. Vaak is dat de zwachtel waarmee ze de meeste ervaring hebben. Dan wordt de vaardigheid met dat product verder verbeterd in de oefening met de drukmeter en het monitoren van het resultaat van de aangelegde zwachtel gedurende de dag, aan de hand van een startmeting. Daarnaast kan »

» men ervaring opdoen met andere systemen. Omdat de basis van de producten en de toepassing ervan al besproken zijn, gaat het werken met zo'n nieuw product gemakkelijker. 'Het vergroot je opties als behandelaar als je kun kiezen, en die keuzen heb je', aldus Katinka. 'Vaak staat bij een uitvoeringsverzoek van de huisarts de compressiebox al klaar bij de cliënt. Natuurlijk kun je daarmee starten, en als het resultaat goed is, geen probleem. Maar er zijn veel situaties denkbaar waarin je liever een ander product zou inzetten; op basis van jouw kennis en ervaring en omdat je daarmee beter uit de voeten kunt en het been sneller dun hebt.'

Neem even tijd

Als je meer controle wilt hebben over de producten waarmee je werkt en daarmee over je resultaat, is het goed om je te realiseren dat er niet altijd grote haast is. **Katinka:** 'Het oedeem is er vaak al langere tijd, dus kun je na het uitvoeringsverzoek ook even de tijd nemen om de meest optimale behandeling voor te bereiden en het passende product te kiezen. Je kunt dan starten met een box als die er is, en als blijkt dat het traject langer gaat duren, kun je overstappen op een ander systeem. Ik zeg niet dat het moet, maar de mogelijkheid is er altijd en gebruik die als het jouw behandeling effec-

tiever maakt. Daarvoor ben jij de expert.' Ze benadrukt het belang voor een verpleegkundige om zelf het materiaal te bepalen waarmee die een patiënt behandelt. 'Een goede schilder bepaalt zelf met welke kwast hij of zij werkt, ik denk dat dat voor verpleegkundigen net zo is.'

Opleidingsniveau van behandelaars

Katinka pleit voor een grote mate van autonomie bij verpleegkundigen om hun eigen materialen te kiezen voor de behandeling waarvoor ze zijn opgeleid, om die zo goed mogelijk uit te kunnen voeren. Daar raakt ze wel een teer punt als het gaat om compressietherapie. Waar dit nu als een risicovolle handeling wordt beschreven, zou het aanbrengen van zwachtels op medische indicatie volgens haar een voorbehouden handeling moeten zijn, uit te voeren door zorgprofessionals die daartoe zijn opgeleid.

Over dat laatste hebben NVDV en WCS zich al uitgesproken in 2015, in een aanbeveling in het Expertdocument 2015: Compressietherapie aan de onderste extremiteiten. Daarin stellen ze: 'Alle professionals die zwachtelen of willen gaan zwachtelen dienen zich hierin te bekwamen door het volgen van een (erkende) opleiding. Men dient kennis te

verkrijgen op het gebied van compressiedrukken en de risico's van compressietherapie, praktisch te trainen in het aanleggen van compressiemiddelen met controle door drukmeters om inzicht te verkrijgen in het aanleggen van een compressieverband. Daarnaast zijn kennis en ervaring in het al dan niet aanbrengen van polstermateriaal (nut en noodzaak) vereisten.'¹

Hoewel er nog altijd geen erkende opleiding voor deze vaardigheid bestaat, is duidelijk dat de betrokken vakgroepen het belang van een goede opleiding in compressietechnieken vooropstellen. In de knelpuntenanalyse Verpleging en verzorging bij compressietechnieken uit 2021 benoemen 48% van de ondervraagde zorgprofessionals het belang van opleiding, bij- en nascholing over compressietechniek, wilden 41% van de ondervraagden meer aandacht voor compressietechniek, en was bij 36% de wens om onder begeleiding van een deskundige te kunnen oefenen.²

Dat er kennis en kunde nodig is, daarover zijn we het eens. School of Skills volgt de ontwikkelingen op de voet en biedt een onderbouwde en generieke vaardigheidstraining zwachtelen die op de locatie in Limburg of binnen uw eigen organisatie gegeven kan worden. Kijk op de website voor de actuele trainingsdata van deze en alle andere trainingen.

🌐 www.schoolofskills.eu ■

Referenties:

1. <https://www.wcs.nl/wp-content/uploads/Expertdocument-compressietherapie-2015.pdf>
2. <https://www.nivel.nl/sites/default/files/bestanden/1003993.pdf>